

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü

Sayı : 79462207-010.03/E.80457
Konu : Tehlikeli Madde Rehberi

04.12.2015

UYGULAMA TALİMATI
(2015/275.)

Bilindiği üzere, deniz yoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli, çevreye olumsuz etkisi en az ve diğer taşımacılık faaliyetleri ile uyumlu şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla "Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 3.3.2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adı geçen Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca, tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerinin, tehlikeli maddelerle ilgili yapılan tüm işlemlerle birlikte Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen sorumlulukların ve 12 nci maddesinde belirtilen tedbirlerin nasıl yerine getirildiğini açıklayan bir **Tehlikeli Madde Rehberi (TMR)**'ni hazırlayarak 1.1.2016 tarihi itibariyle yayımlaması zorunludur.

Buna göre, **TMR** kıyı tesislerince Ek'te sunulan formata uygun bir şekilde Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmalı ve bir örneği bilgi amacıyla ilgili Liman Başkanlığına teslim edilmelidir. Hazırlanan **TMR**, ilgili tüm kıyı tesisi personeli, kamu otoriteleri ve tesis kullanıcılarının erişimine ve bilgisine açık bulundurulacaktır. **TMR**, liman güvenliğini doğrudan ilgilendiren hususlar ile ticari sır niteliğine sahip bilgiler hariç olmak üzere, kıyı tesisi işletmecisi tarafından resmi internet sitesinde de yayınlanacaktır.

Tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerine yönelik kıyı tesisi işletme izni belgesi düzenlenmesine esas teşkil eden Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesini almak üzere yapılan başvurular değerlendirilirken, **TMR**'nin güncel halde bulundurulduğu ve ilgililerin erişimine açık tutulduğu hususu İdarece ve/veya Liman Başkanlıklarımızca kontrol edilecek ve gerekli görüldüğünde, incelenerek uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda gerekli işlem yukarıda adı geçen Yönetmelik uyarınca yapılacaktır.

TMR, muhteviyatında yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde, liman tesisi tarafından en geç 1 ay içerisinde revize edilerek yayımlanacaktır. Bahse konu revize hakkında Liman Başkanlığı bilgilendirilecektir.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

GMK Bulvarı No:128/A Maltepe/ 06570 Çankaya -ANKARA
Telefon No: (0312) 203 20 00/3912 Faks No: (0312) 231 51 89
e-Posta: hakan.ozturk@udhb.gov.tr İnternet Adresi: www.udhb.gov.tr

Bilgi için:Hakan ÖZTÜRK
Denizcilik Sörvey Mühendisi

Bağlı/İlgili/İlişkili Kurum ve Kuruluşlar

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü

Sayı : 79462207-010.03/E.80457
Konu : Tehlikeli Madde Rehberi

04.12.2015

Bu itibarla, tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesisleri tarafından kendi tesislerine yönelik TMR hazırlanması, TMR'nin her daim güncel ve ilgililerin erişimine açık tutulması ile liman başkanlıklarınca yapılan Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi düzenlenmesine esas denetimler esnasında TMR'nin bu Talimatta belirtilen gerekliliklere uygun olarak hazırlandığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Talat AYDIN
Bakan a.

Müsteşar Yardımcısı

Ek : Tehlikeli Madde Rehberi Formatı Sureti (8 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

GMK Bulvarı No:128/A Maltepe/ 06570 Çankaya -ANKARA
Telefon No: (0312) 203 20 00/3912 Faks No: (0312) 231 51 89
e-Posta: hakan.ozturk@udhb.gov.tr İnternet Adresi: www.udhb.gov.tr

Bilgi için:Hakan ÖZTÜRK
Denizcilik Sörvey Mühendisi

Bağlı/İlgili/İlişkili Kurum ve Kuruluşlar

Kıyı Tesisi Logosu

KIYI TESİSİ ADI

TEHLİKELİ MADDE REHBERİ

KIYI TESİSİ GÜNCEL FOTOĞRAFI

(KIYI TESİSİNİN TÜM KARA VE DENİZ YAPILARINI KAPSAMALI)

HAZIRLAMA TARİHİ:

(Revizyonlar için Revizyon Sayfasına Bakınız)

AD SOYAD

(TESİS YETKİLİSİ)

İMZA

MÜHÜR

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

REVİZYON SAYFASI	
İÇİNDEKİLER	
ŞEKİL VE TABLO DİZİNİ	
EKLER	
KISALTMALAR	
TANIMLAR	
SUNUŞ	

REVİZYON SAYFASI

Sıra No	Revizyon No	Revizyonun İçeriği	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapanın	
				Adı Soyadı	İmzası
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					

1. GİRİŞ

1.1 Tesise ait genel bilgiler, aşağıda sunulan tesis bilgi formunda belirtilen asgari bilgileri içermelidir.

TESİS BİLGİ FORMU

1	Tesis işletmecisi adı/unvanı			
2	Tesis işletmecisinin iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta ve web sayfası)			
3	Tesisin adı			
4	Tesisin bulunduğu il			
5	Tesisin iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta ve web sayfası)			
6	Tesisin bulunduğu coğrafi bölge			
7	Tesisin bağlı olduğu Liman Başkanlığı ve iletişim detayları			
8	Tesisin bağlı olduğu Belediye Başkanlığı ve iletişim detayları			
9	Tesisin Bulunduğu Serbest Bölge veya Organize Sanayi Bölgesinin adı			
10	Kıyı Tesisi İşletme İzni/Geçici İşletme İzni Belgesinin geçerlilik tarihi			
11	Tesisin faaliyet statüsü (X)	Kendi yükü ve ilave 3. şahıs (...)	Kendi yükü (...)	3. Şahıs (...)
12	Tesis sorumlusunun adı ve soyadı, iletişim detayları (telefon, faks, e-posta)			
13	Tesisin tehlikeli madde operasyonları sorumlusunun adı ve soyadı, iletişim detayları (telefon, faks, e-posta)			
14	Tesisin Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanının adı ve soyadı, iletişim detayları (telefon, faks, e-posta)			
15	Tesisin deniz koordinatları			
16	Tesiste elleçlenen tehlikeli madde cinsleri (MARPOL Ek-I, IMDG Kod, IBC Kod, IGC Kod, IMSBC Kod, Grain Kod, TDC Kod kapsamındaki yükler ile asfalt/bitüm ve hurda yükleri)			
17	Tesise yanaşabilecek gemi cinsleri			
18	Tesisin anayola mesafesi (kilometre)			
19	Tesisin demiryoluna mesafesi (kilometre) veya demir yolu bağlantısı (Var/Yok)			

20	En yakın havaalanının adı ve tesise olan mesafesi (kilometre)					
21	Tesisin yük elleçleme kapasitesi (Ton/Yıl; TEU/Yıl; Araç/Yıl)					
22	Tesiste hurda elleçlemesi yapılıp yapılmadığı					
23	Hudut kapısı var mı? (Evet/Hayır)					
24	Gümrüklü saha var mı? (Evet/Hayır)					
25	Yük elleçleme donanımları ve kapasiteleri					
26	Depolama tank kapasitesi (m ³)					
27	Açık depolama alanı (m ²)					
28	Yarı kapalı depolama alanı (m ²)					
29	Kapalı depolama alanı (m ²)					
30	Belirlenen fumigasyon ve/veya fumigasyondan arındırma alanı (m ²)					
31	Kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri sağlayıcısının adı/unvanı iletişim detayları					
32	Güvenlik Planı oluşturulmuş mu? (Evet/Hayır)					
33	Atık Kabul Tesisi kapasitesi (Bu bölüm tesisin kabul ettiği atıklara göre ayrı ayrı düzenlenecektir)	Atık Türü		Kapasite (m ³)		
34	Rıhtım/iskele vb. alanların özellikleri					
	Rıhtım/İskele No	Boy (metre)	En (metre)	Maksimum su derinliği (metre)	Minimum su derinliği (metre)	Yanaşacak en büyük gemi tonajı ve boyu (DWT veya GRT - metre)
	Boru hattının adı (Tesiste mevcutsa)		Sayısı (adet)	Uzunluğu (metre)	Çapı (inç)	

1.2 Kıyı tesisinde elleçlenen ve geçici depolanan tehlikeli yüklere ilişkin tahmil/tahliye, elleçleme ve depolama prosedürleri (MARPOL Ek-I, IMDG Kod, IBC Kod, IGC Kod, IMSBC Kod, Grain Kod, TDC Kod kapsamındaki yükler ile asfalt/bitüm, hurda, atık, yük atığı ve proje yüklerine ilişkin prosedürler ayrı ayrı oluşturulmalıdır).

2. SORUMLULUKLAR

Tehlikeli madde taşıma faaliyetinde bulunan tüm taraflar; taşımacılığı emniyetli, güvenli ve çevreye zararsız şekilde yapmak, kazaları engellemek ve kaza olduğunda zararı olabildiğince aza indirmek için gerekli olan tüm önlemleri almak zorundadır. Bu kapsamda, "Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" in 11 inci maddesinde belirtilen sorumluluklar ile diğer ilgililerin sorumluluklarının neler olduğu ve bunların nasıl yerine getirileceği "Yük ilgisinin sorumlulukları", "Kıyı tesisi işleticisinin sorumlulukları", "Gemi kaptanının sorumlulukları" ve diğer ilgililerin (Tehlikeli

Madde Güvenlik Danışmanı, kıyı tesisinde faaliyette bulunan 3. şahısların, yük/gemi acentasının vb.) sorumlulukları başlıkları altında bu bölümde ayrı ayrı açıklanır.

3. KIYI TESİSİ TARAFINDAN UYULACAK/UYGULANACAK KURALLAR VE TEDBİRLER

“Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik”in 12 nci maddesinde belirtilmiş tedbirlerin neler olduğu ve nasıl yerine getirildiği bu bölüm altında açıklanır.

4. TEHLİKELİ MADDELERİN SINIFLARI, TAŞINMASI, TAHMİL/TAHLİYESİ, ELLEÇLENMESİ, AYRIŞTIRILMASI, İSTİFLENMESİ ve DEPOLANMASI

Tehlikeli maddelerin sınıfları, taşınması, tahmil/tahliyesi, elleçlenmesi, ayrıştırılması, istiflenmesi ve depolanmasına ilişkin aşağıdaki hususlar bu bölüm altında detaylı olarak açıklanır.

- 4.1 Tehlikeli maddelerin sınıfları.
- 4.2 Tehlikeli maddelerin paketleri ve ambalajları.
- 4.3 Tehlikeli maddelere ilişkin plakartlar, plakalar, markalar ve etiketler.
- 4.4 Tehlikeli maddelerin işaretleri ve paketleme grupları.
- 4.5 Tehlikeli maddelerin sınıflarına göre gemide ve limanda ayrıştırma tabloları.
- 4.6 Ambar depolamalarında tehlikeli yüklerin ayrıştırma mesafeleri ve ayrıştırma terimleri.
- 4.7 Tehlikeli yük belgeleri.

5. KIYI TESİSİNDE ELLEÇLENEN TEHLİKELİ YÜKLERE İLİŞKİN EL KİTABI

Tehlikeli yük tahmil/tahliyesi ile elleçleme ve geçici depolama faaliyetinde bulunan kıyı tesisleri söz konusu faaliyetlerin emniyetli bir şekilde yerine getirilmesine katkı sağlamak üzere; Tehlikeli madde sınıfları, tehlikeli maddelerin paketleri, ambalajları, etiketleri, işaretleri ve paketleme grupları, tehlikeli yüklerin sınıflarına göre gemide ve limanda ayrıştırma tabloları, ambar depolamalarında tehlikeli yüklerin ayrıştırma mesafeleri, ayrıştırma terimleri, tehlikeli yük belgeleri, tehlikeli yükler acil müdahale eylem akış diyagramı konularını içeren, cepte taşınabilecek ölçülerde, bir Tehlikeli Madde El Kitabı hazırlayarak ilgililerin kullanımına sunar.

6. OPERASYONEL HUSUSLAR

- 6.1 Tehlikeli madde taşıyan gemilerin gündüz ve gece emniyetli şekilde yanaşması, bağlanması, yükleme/tahliye yapması, barınması veya demirlemesine yönelik prosedürler.
- 6.2 Tehlikeli maddelerin tahmil, tahliye ve limbo işlemlerine yönelik mevsim koşullarına göre alınması gerekli ilave tedbirlere ilişkin prosedürler.
- 6.3 Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin kıvılcım oluşturan/oluşturabilen işlemlerden uzak tutulması ve tehlikeli yük elleçleme, istifleme ve depolama sahalarında kıvılcım oluşturan/oluşturabilen araç, gereç veya alet çalıştırılmaması konusundaki prosedürler.
- 6.4 Fümigasyon, gaz ölçümü ve gazdan arındırma iş ve işlemlerine ilişkin prosedürler.

7. DOKÜMANTASYON, KONTROL VE KAYIT

- 7.1 Tehlikeli maddelerle ilgili tüm zorunlu doküman, bilgi ve belgelerin neler olduğu, bunların ilgilileri tarafından temini ve kontrolüne ilişkin prosedürler.
- 7.2 Kıyı tesisi sahasındaki tüm tehlikeli maddelerin güncel listesinin ve ilgili diğer bilgilerinin düzenli ve eksiksiz olarak tutulması prosedürleri.

- 7.3 Tesise gelen tehlikeli maddelerin uygun şekilde tanımlandığının, tehlikeli yüklerin doğru sevkiyat adlarının kullanıldığının, sertifikalandırıldığının, paketlenildiğinin/ambalajlandığının, etiketlendiğinin ve beyan edildiğinin, onaylı ve kurallara uygun ambalaj, kap veya yük taşıma birimine emniyetli bir biçimde yüklendiğinin ve taşındığının kontrolü ve kontrol sonuçlarının raporlanma prosedürleri.
- 7.4 Tehlikeli madde emniyet bilgi formunun (SDS) temini ve bulundurulmasına ilişkin prosedürler.
- 7.5 Tehlikeli yüklerin kayıt ve istatistiklerinin tutulması prosedürleri.

8. ACİL DURUMLAR, ACİL DURUMLARA HAZIRLIKLIL OLMA ve MÜDAHALE

- 8.1 Cana, mala ve/veya çevreye risk oluşturan/oluşturabilecek tehlikeli maddelere ve tehlikeli maddelerin karıştığı tehlikeli durumlara müdahale prosedürleri.
- 8.2 Kıyı tesisinin acil durumlara müdahale etme imkan, kabiliyet ve kapasitesine ilişkin bilgiler.
- 8.3 Tehlikeli maddelerin karıştığı kazalara yönelik yapılacak ilk müdahaleye ilişkin düzenlemeler (İlk müdahalenin yapılma usulleri, ilk yardım imkân ve kabiliyetleri vb. hususlar).
- 8.4 Acil durumlarda tesis içi ve tesisi dışı yapılması gereken bildirimler.
- 8.5 Kazaların raporlanma prosedürleri.
- 8.6 Resmi makamlarla koordinasyon, destek ve işbirliği yöntemi.
- 8.7 Gemi ve deniz araçlarının acil durumlarda kıyı tesisinden çıkarılmasına yönelik acil tahliye planı.
- 8.8 Hasarlı tehlikeli yükler ile tehlikeli yüklerin bulaştığı atıkların elleçlenmesi ve bertarafına yönelik prosedürler.
- 8.9 Acil durum talimleri ve bunların kayıtları.
- 8.10 Yangından korunma sistemlerine ilişkin bilgiler.
- 8.11 Yangından korunma sistemlerinin onayı, denetimi, testi, bakımı ve kullanıma hazır halde bulundurulmasına ilişkin prosedürler.
- 8.12 Yangından korunma sistemlerinin çalışmadığı durumlarda alınması gereken önlemler.
- 8.13 Diğer risk kontrol ekipmanları.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ

- 9.1 İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri.
- 9.2 Kişisel koruyucu kıyafetler hakkında bilgiler ile bunların kullanılmasına yönelik prosedürler.

10. DİĞER HUSUSLAR

- 10.1 Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi'nin geçerliliği.
- 10.2 Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı için tanımlanmış görevler.
- 10.3 Kara yolu ile kıyı tesisine gelecek/kıyı tesisinden ayrılacak tehlikeli maddeleri taşıyanlara yönelik hususlar (tehlikeli madde taşıyan karayolu taşıtlarının liman veya kıyı tesisi sahasına/sahasından girişte/çıkışta bulundurmaları gereken belgeler, bu taşıtların bulundurmak zorunda oldukları ekipman ve teçhizatlar; liman sahasındaki hız limitleri vb. hususlar).
- 10.4 Deniz yolu ile kıyı tesisine gelecek/kıyı tesisinden ayrılacak tehlikeli maddeleri taşıyanlara yönelik hususlar (tehlikeli yük taşıyan gemilerin ve deniz araçlarının liman veya kıyı tesisinde göstereceği gündüz/gece işaretleri, gemilerde soğuk ve sıcak çalışma usulleri vb. hususlar).
- 10.5 Kıyı tesisi tarafından eklenecek ilave hususlar.

EKLER:

- 1- Kıyı tesisinin genel vaziyet planı
- 2- Kıyı tesisinin genel görünüş fotoğrafları
- 3- Acil Temas Noktaları ve İletişim Bilgileri
- 4- Tehlikeli Yüklerin Elleçlendiği Alanların Genel Vaziyet Planı
- 5- Tehlikeli Yüklerin Elleçlendiği Alanların Yangın Planı
- 6- Tesisin Genel Yangın Planı
- 7- Acil Durum Planı
- 8- Acil Durum Toplanma Yerleri Planı
- 9- Acil Durum Yönetim Şeması
- 10- Tehlikeli Maddeler El Kitabı
- 11- CTU ve Paketler İçin Sızdırma alanları ve ekipmanları, giriş/çıkış çizimleri
- 12- Liman Hizmet Gemilerinin Envanteri
- 13- Liman Başkanlığı idari sınırları, demirleme yerleri ve kılavuz kaptan iniş/biniş noktalarının deniz koordinatları
- 14- Liman tesisinde bulunan deniz kirliliğine karşı acil müdahale ekipmanları
- 15- Kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanım haritası
- 16- Tehlikeli madde olayları bildirim formu
- 17- Tehlikeli yük taşıma üniteleri (CTUs) için kontrol sonuçları bildirim formu
- 18- Gerek duyulan diğer ekler